

UTLYSNING

Støy som mulig stressfaktor og velferdsutfordring i oppdrettsnæringen

FHF lyser ut inntil 5 millioner kroner til finansiering av 2-årige forskningsprosjekter.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer eller bedrifter i laksenæringen. Tilsagnsmottaker må være en FoU-institusjon, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* skal følges ved utarbeidelse av søknad (Vedlegg 1).

Søknader sendes til: post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 21/00183

Tidsplan

29.09.2021: Utlysning offentliggjøres

19.11.2021: Frist for innlevering av søknad (innen kl 13:00)

01.12.2021: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

Desember 2021: Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Dersom behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 04.11.2021 kl 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

I vann oppstår lyd når vannmolekyler vibrerer og beveger seg mot hverandre. På grunn av vannets tetthet, beveger lyd seg mye raskere og lengre i vann enn i luft. Lyd i form av støy som mulig stressfaktor for fisk i oppdrettsanlegg er lite forsket på, på tross av at fisken produseres med tilstedeværelse av en rekke kilder til støy. I settefiskanlegg er støy 'anerkjent' som en faktor som kan påvirke fisken, enten adferdsmessig eller i verste fall med dødelig utfall, som det er blitt rapportert om fra tid til annet. I åpne sjømerder finnes det en rekke mulige støykilder som følge av infrastruktur som båttrafikk m.m. På tross av dette er det trolig ingen som i dag i tilstrekkelig grad hensyntar fiskens opplevelse av lyd/støy under utforming og drift av ulike produksjonsanlegg. Selv om laksefisk er tilpasningsdyktig til avvikende faktorer som opptrer konstant eller jevnlig, vet vi fra vårt eget samfunn at kronisk stress er en stor utfordring for folkehelsen. Med utlysning av midler til et forskningsprosjekt på innledende studier av dette i oppdrettsnæringen, er målet å kartlegge hvilke støykilder som finnes og hvorvidt slike faktisk påvirker fiskens helse og velferd, som et utgangspunkt for anbefalinger om tiltak mot slike støyfaktorer/kilder.

Målsetting

Kartlegge mulige støykilder i produksjon av laksefisk og avdekke i hvilken grad støy representerer en reell velferdsutfordring for fisken, og i tilfelle utforme forslag til anbefalinger om tiltak.

Første leveranse i prosjektet skal omfatte en innledende kartlegging av erfaringsbasert og publisert kunnskap som legges til grunn for videre løp med innledende forsøk for å avdekke mulige støykilder og effekter på fisken, samt forslag til forbedringstiltak.

Avgrensninger og særskilte føringer

- Det tas sikte på finansiering av inntil to prosjekter med total økonomisk ramme på inntil 5 millioner kroner.
- Prosjektforslag kan ha en varighet på inntil 2 år.
- Prosjektforslag kan omfatte alle typer produksjonsanlegg (både på land og i sjø) for atlantisk laks og regnbueørret.
- Det skal beskrives hvordan prosjektet vil fremskaffe kunnskap med generisk nytteverdi for næringen.
- Det skal oppgis en plan for hvordan prosjektresultatene skal formidles (om mulig også underveis i prosjektet) for raskest mulig anvendelse i næringen. Kreative formidlingsgrep vil vektlegges positivt.
- Samarbeid med næringsaktører, fiskehelsepersonell o.l. må beskrives og dokumenteres i form av intensjonsavtaler signert av bemyndiget person.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskaps- og erfaringsgrunnlag, og hvordan prosjektet samspiller eller er koordinert opp mot tilgrensende aktiviteter eller prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Dersom relevant, skal også avgrensning og koordinering opp mot andre pågående aktiviteter, prosjekter eller søknader beskrives.

Det skal oppgis leveranser/resultater for hver enkelt arbeidspakke/aktivitet i prosjektplanen, og beskrives hvordan disse kan tas i bruk av næringen for å forbedre overvåking og registrering av fiskehelse og velferd.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden. Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* (Vedlegg 1).

Det skal ikke leveres inn *Prosjektskjema for FHF* som det henvises til i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser*, da dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver vil være FHF, som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjekt organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved prosjektbeskrivelsen). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer havbruksnæringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal delta på møter i referansegruppen, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å ta med kostnader til referansegruppemøter i budsjettet.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser* (Vedlegg 1). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottaker/ FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*.

Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseform for å bidra best mulig til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kriterier for vurdering av søknader

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (med vektning i parentes):

- (1,0) Prosjektbeskrivelsens relevans til utlysningen og målet med arbeidet.
- (0,8) Konkret og realistisk beskrivelse av næringsnytte.
- (0,8) Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk.
- (0,7) Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte.
- (0,7) Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet.
- (0,5) Beskrevet prosjektkvalitet inkludert gjennomføringsevne, faglige forutsetninger og håndtering av risiko.
- (0,3) Tilknytning til relevante aktiviteter/prosjekter.
- (0,3) Prosjektforlaget vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettet inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke eksternt kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknadene gjennomgås for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Søknadene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra eksternt kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.

- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 2)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
2. FHF's standardvilkår
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Alle vedlegg finnes her: <https://www.fhf.no/prosjekter/prosjektdokumenter/>